

Çalışanlar için Anti-tröst Kılavuzu

Başkan'ın Mektubu

Anti-tröst yasalarına uymak, United Technologies Corporation'ın (UTC) en önem verdiği konulardan biridir. Bu Kılavuz, bu yasalara uymanıza ve anti-tröst yasalarının genel ilkelerini ve ihlalden doğan cezaları anlamanıza yardım etmek için tasarlanmış olup, Kılavuzun amacı, Hukuk Bölümünden fikir almanız gereken konu veya soruları tanımanıza yardımcı olmaktır.

Anti-tröst yasaları, rekabeti korumak ve arttırmak için geliştirilmiştir. Bu yasaların temelindeki inanç, sağlıklı bir rekabet ortamının olduğu piyasalarda en yenilikçi ve etkin şirketlerin başarılı olacağı ve tüketicilerin mevcut en iyi ürün ve hizmetleri en düşük fiyatlarla alabileceğidir. UTC, anti-tröst yasalarının hedeflerine inanır ve işimizin bu yasalar uyarınca yürütülmesi hem UTC'nin politikası, hem de her çalışanın sorumluluğudur.

En küçük bir işlem sırasında bile anti-tröst yasalarının ihlali, bireyler için hapis de dahil olmak üzere ağır sonuçlar doğurabileceği gibi, UTC için de büyük maddi ceza ve utanç ile sonuçlanabilir. Yasaya ve UTC'nin politikasına uymayan elemanlar, işe son verme de dahil disiplin cezalarına tabidir. Bu Kılavuzu dikkatle okumanızı, tavsiyelerini izlemenizi ve sorularınız olduğunda Hukuk Bölümünü aramanızı vurgulayarak öneririm.

George David
Başkan ve Baş Yönetmen

İçindekiler

Sayfa

United Technologies Corporation'ın
Anti-tröste Uyum Politikası

1

Anti-tröst Yasalarına Neden Dikkat
Etmemiz Gerekir?

1

İncelemeye Tabi İş Uygulamaları:
Müşterek ve Tek Taraflı Şirket Davranışları

2

Rakiplerle İlişkiler

2

Müşterilerle İlişkiler

4

Tedarikçilerle İlişkiler

6

Yanlış Yorumlanabilen Belirsiz
İfadelerden Kaçının

6

Hukuk Bölümünün Rolü

7

United Technologies Corporation'ın Anti-tröste Uyum Politikası

United Technologies Corporation (UTC) ile onun yan ve bağlı kuruluşlarının politikası, Amerika Birleşik Devletlerinin ve iş görmekte olduğumuz her ülkenin yasalarına harfi harfine uymaktır. Tüm uygulanabilir anti-tröst kanunlarına aynen uymak da buna dahildir. Her çalışan, işlerimizin bu yasalar ve UTC'nin Ahlak Kuralları uyarınca yürütülmesini sağlamaktan sorumludur. Bu Kılavuz, anti-tröst konusunun ortaya çıktığı iş konularını belirleyip, gerekli fikirleri almanıza yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Bu Kılavuz, özel bazı koşullarda uygulanması karmaşık ve nazik olabilen geçerli anti-tröst yasalarının bir özeti değildir. Bu Kılavuzun amacı, anti-tröst konusunda sorun izlenimi yaratabilecek davranışlardan bile kaçınmanızı sağlamaktır. Anti-tröst konusunda sorular doğurabilecek davranışlar Hukuk Bölümü ile önceden görüşülmelidir.

Bu Kılavuz, şirket alım veya satımı, şirketlerin birleştirilmesi ve ortak girişimlerde uygulanan antitröst yasalarıyla ilgili değildir. Eğer UTC'nin, bir firmayı veya onun varlıklarını satın alacağı ya da elden çıkaracağı bir işlemi değerlendiriyorsanız Hukuk Bölümü ile görüşmelisiniz.

Anti-tröst Yasalarına Neden Dikkat Etmemiz Gerekir?

Anti-tröst yasalarına uymamak, şirket, çalışanlar ve hissedarlar için ciddi riskler yaratır. Yasayı ihlalin cezaları ağır olup, bireylerin tutuklanmasını ve şirkete ağır para cezası verilmesini içerir ve UTC'nin adına kara bir leke sürülmesine neden olur.

- 1. Anti-tröst yasalarına uymayan çalışanlar disipline tabi olacaktır** – İhlalin ciddiyetine göre bu karar işe son vermeyi de içerebilir.
- 2. Ceza Kanunları Uyarınca Cezalar** – Sherman Anti-Tröst Yasası, Amerika Birleşik Devletleri'nin ana federal anti-tröst kanunu olup, bu yasanın ihlali, ağır suç sayılır. Her cürüm için, kişiler on yıla kadar hapis cezasına ve 1 milyon dolara kadar da para cezasına tabi olabilir. Bir şirket de ayrıca, 100 milyon dolara kadar para cezasına mahkum olabilir, ya da alternatif olarak, cürümden kaynaklanan mali kazancın ya da kaybın (hangisi daha büyükse) iki katından da fazla bir tutarda azami para cezasına çarptırılabilir. Yakın geçmişteki bazı para cezaları, yüzlerce milyon doları bulmuştur. Hükümet, ağır suçların cezai takibatını ciddi şekilde izler, ve fiyat saptanması, ihalede hile ve müşteri ya da piyasa paylaşımı gibi yasanın ciddi ihlalleri için uzun hapis ve büyük para cezalarında ısrar eder.
- 3. Medeni Yasaya Göre Büyük Tazminatlar** - Medeni davalardaki tazminatlar yüzlerce milyon doları bulabilir. Mahkeme, davayı kazananlara otomatik olarak gerçek mali kayıplarının üç katı tazminat verir. Üç kat oranındaki tazminatı cazip bulan distribütörler, müşteriler ve hatta tedarikçiler, normal ticari anlaşmazlıklarını çoğu zaman anti-tröst yasalarının ihlali gibi göstermeye çalışmaktadır.
- 4. Müşterek ve Münferit Sorumluluk** – Anti-tröst kanunlarının ihlalinde rol oynayan her kişi ve şirket, şirketin ilgili piyasadaki payı son derece küçük bile olsa, sonuçta ortaya çıkan zarar veya fahiş fiyatın %100'ünden sorumludur. Ayrıca, şirket ve şirketin sigorta acentası, bireyleri bu yükümlülükten muaf tutamamakta ya da tazmin edememektedir.
- 5. Mahkeme Emirleri** – Mahkeme emirleri ve “durdurma emirleri” temelde yatan ihlalin kapsamını aşan yasakları içerebilir. Onlarca yıl sürebilen bu yasaklar, şirketin ilerideki iş davranışlarını ve fırsatlarını büyük ölçüde kısıtlayabilir.
- 6. Hükümete Mütteahhitliğin Engellenmesi** – Federal ya da eyalet anti-tröst yasalarının ceza ya da medeni kanunlara göre ihlali nedeniyle UTC'nin, dünya çapında en büyük tek müşterisi olan ABD federal hükümetiyle kontrat imzalaması yasaklanabilir.

7. **Davacının Avukat Ücretlerinin Ödenmesi –** Mahkemenin karar verdiği gerçek tazminatın tutarı az bile olsa davayı kazanan taraflar, avukat ücretlerini davayı kaybedenden tahsil ederler.
8. **Hukuki Savunmada Büyük Masraflar –** Anti-tröst davaları, bu konuda uzman avukat, iktisatçı, muhasebeci ve diğer tanıkları gerektirdiği için çok pahalıdır. Bu masrafları ödeyecek sigorta olmayabilir ya da yetersiz veya geçersiz olabilir. Sonuç olarak, UTC herhangi bir haksız fiil işlememiş olsa bile UTC'nin işletme bütçesinde ağır giderler oluşabilir.
9. **Zaman Kaybı –** Tazminat ve giderlerin ödenmesinin yanı sıra, anti-tröst davaları, davanın savunmasına yardım etmek zorunda kalan eleman ve yöneticilerin çok vaktini alır. Büyük sayıda şirket belgelerini ve elektronik dosyaları bulmak, sunmak ve incelemek, tanık olarak ifade vermeye hazırlanmak, uzun yazılı sorulara cevap vermek, karşı tarafın avukatlarının sorularına yeminli cevap vermek ve duruşmada tanıklık yapmak çalışanların bu konudaki tipik faaliyetlerine dahildir.
10. **Gizli Bilginin Açıklanması, İşte Zahmet ve Utanç –** Duruşma öncesi keşif sürecinde alınan şirket personelinin ifadeleri, e-posta ve kişisel günlükler de dahil olmak üzere büyük sayıda şirket belgeleri mahkemede, halka açık başka bir forumda veya basında açıklanabilir. Böyle açıklamalar, konuyla ilgili davranış meşru olsa bile şirketin adını lekeleyebilir.
11. **Eyalet ve Uluslararası Anti-tröst Yasaları –** ABD eyaletlerinde ve diğer ülkelerin çoğunluğunda, federal anti-tröst yasalarından ayrı fakat onlara paralel olarak ifası sağlanan anti-tröst kanunları vardır (bazı ülkelerde bu yasalar, rekabet kanunları olarak adlandırılır). Bu yasaların ihlali, çeşitli devlet düzenleyici kuruluşları tarafından soruşturmayla sonuçlanabileceği gibi ayrıca, aynı konu üzerinde aynı zamanda iki veya daha fazla mahkemede dava da açılabilir anlamına gelir.

Anti-tröst Yasaları Uyarınca İncelemeye Tabi İş Uygulamaları Müşterek ve Tek Taraflı Şirket Davranışları

Anti-tröst yasaları, serbest piyasa sistemimizi korumak amacıyla geliştirilmiş olup, sağlıklı rekabetin hem ekonomik kaynakların en iyi şekilde dağılımını, hem de en üstün kalitede ve en düşük fiyatta hizmet ile ürünleri sağlayacağı inancına dayanmaktadır. Bu amaçla, anti-tröst kanunları genelde iki davranış türünü yasaklar: (1) rekabeti makul olmayan bir şekilde kısıtlayacak müşterek kararlar, ve (2) bir şirketin tekeli konumunu sürdüreceği, şirketi tekeli konuma getirecek veya tekeli duruma getirmek açısından ciddi bir potansiyeli olan, uygunsuz tek taraflı eylemler. Anti-tröst yasalarının diğer bazı unsurları da fiyatlandırılmada bazı ayırımları ve haksız ticari yöntemleri yasaklar.

Aşağıdaki bilgi, rakip, müşteri ve tedarikçilerimizle ilişkilerimizde ortaya çıkabilecek anti-tröst konularını hem özetler, hem de bunlara ilişkin öneriler sunar.

Rakiplerle İlişkilerimiz

Rakiplerle temas ve anlaşmalar çok tehlikelidir ve genelde anti-tröstte uzmanlaşan savcılarının en sık cezai faaliyet konularından birini oluşturur. Bunlar ayrıca, dava açan özel tarafların üç kat oranında tazminat talep eden davalarının temelindedir. UTC'nin politikası, hangi ürün ve hizmetleri nerede, ne şekilde ve hangi fiyatla piyasaya sunacağına ilişkin kararları bağımsız olarak şirketin vermesidir.

Anti-tröst yasaları, genelde rakipler arasında yapılan ve rekabeti mantıksız bir şekilde kısıtlayan anlaşmaları yasaklar. Çalışanlar, bir rakiple herhangi bir temasta olmak konusunda çok dikkatli olmalıdırlar. Geçerli ve yasal bir amaç olmadığı sürece, bir rakibin herhangi bir temsilcisi ile fiyatlar, fiyat politikası, indirimler, alacaklar, veya satışın diğer koşulları hakkında hiç bir anlaşma (ya da anlaşmaya varma çabaları) olmamalıdır. Ayrıca, bir rakiple üretimi sınırlamak, müşteri, piyasa ya da bölgeleri paylaşmak, bir müşteri veya tedarikçiye karşı boykot yapmak veya teknik ilerlemeleri engellemek için anlaşma yapmak (ya da anlaşmaya varmaya çalışmak) da benzeri bir yasağa tabidir.

Anlaşma Ne Demektir?

Bir anlaşma, anlaşmanın taraflarının belirli bir şekilde davranacağı ya da davranmayacağına ilişkin bazı garantilerin karşılıklı olarak verilmesi demektir. Antitröst yasalarına göre “anlaşma” kavramının kapsamı çok geniş olup, sadece rakipler arasında örneğin fiyat arttırmak ya da dengelemek için açık veya yazılı anlaşmalardan ibaret değildir. Anti-tröst kanunlarına göre dava açan bir kişi, sözlü veya yazılı bir anlaşmanın herhangi bir kanıtı olmadan bile “anlaşma” yapıldığını ispatlayabilir. Jüri, bilinen gerçeklere ve durumlara bakarak arada bir anlaşma ya da “anlaşım” olduğu sonucunu çıkarabilir. Bazı mahkeme ve jüriler, tarafların iddia edilen anlaşmanın amacı, ayrıntıları ya da bunu gerçekleştirmenin yolları hakkında doğrudan görüşmedikleri hallerde bile arada anlaşma olduğuna karar vermiştir. Jüriler, sadece davranışlara ya da örneğin bir fiyat artışı gibi rakipler arasındaki temastan kaynaklandığı iddia edilen bir piyasa olayına dayanarak anlaşma olduğu sonucuna varabilir.

Bu nedenle çalışanlar, başkalarının rakipler arasında bir anlaşma olduğu anlamını çıkarabilecekleri herhangi bir durumdan kaçınmalıdır. Bunun en güvenilir yolu, geçerli ve yasal bir amaç taşıdığını kolayca kanıtlayamayacağımız durumlarda rakiplerle herhangi bir toplantıya ya da iletişime katılmamanızdır. Çalışanlar, asla rakiplerle birlikte ihaleye verilen teklif, özel müşteri veya bölgeler veya ürün veya hizmetlerin fiyatlandırılması ve pazarlanmasına ilişkin konuları konuşmamalıdır. Eğer bir rakip, bu konuların herhangi birini tartışmaya başlarsa hemen bu tartışmaya katılmayı reddedip, toplantıyı terk etmeli ya da tartışmayı sona erdirmeli ve en kısa zamanda Hukuk Bölümüne başvurmalısınız. Şirketler arası yasal tedarik işlemleri ya da ortak yatırımlar gibi bu kurallara istisna oluşturacak durumlar önceden Hukuk Bölümü ile görüşülmelidir. Bunlara ek olarak, bir rakibe söylediğiniz zaman uygunsuz olabilecek bilgileri, danışmanlar ve tedarikçiler de dahil olmak üzere üçüncü tarafları kullanarak rakiplere iletmemelisiniz.

Ne Tür Anlaşmalar Yasaya Aykırıdır?

Mahkeme kararlarına göre, bazı tür anlaşmaların rekabete zararlı olması o kadar muhtemeldir ki bunlar hakkında ayrıntılı bir soruşturma bile gerekmez. Bu tür anlaşmalar kendi başlarına kanunsuz olarak kabul edilir, çünkü mahkemeler bunların neden veya sonuçlarını göz önüne almadan rekabeti olumsuz şekilde etkilediklerini varsayarlar. Hatta, bu tip bir anlaşmaya girmek bile kanunlara ve UTC politikasına aykırı olabilir.

• Fiyat Saptamak

Kendi başına kanunsuz sayılan anlaşmaların en önemlisi fiyat saptamayla ilgilidir. Fiyat saptama kavramı çok geniş olup, şunları içerir: topluca teklifleri saptamak, fiyat saptamak veya dengelemek, fiyatları hesaplamak için bir formül ya da yöntem belirlemek, standart indirim ya da para iade düzeylerinde anlaşmak, standart kredi koşullarını veya garantileri saptamak ya da fiyat artışlarının açıklanma zamanını belirlemek. Bu tür davranışlar, yasaya aykırı fiyat saptama olarak ceza kanunlarına tabidir.

UTC'nin işlerini yürüttüğü yoğun rekabet ortamlarında bir rakibin fiyatlarını izlemek ve başkaları tarafından yapılan fiyat değişikliklerine tepki göstermek gerekli olabilir. Rakiplerimizin sunduğu fiyatlara karşı bağımsız, tek taraflı ve yasal şekilde rekabet etmemizi kimse önleyemez.

Çalışanlar, rakiplerin fiyatlarına ilişkin bilgiyi müşterileri ve endüstri yayınları gibi yasal kaynaklardan elde edebilirler. Çalışanlar, rakiplerin fiyatlarına ilişkin bilgiyi nereden elde ettiklerini yazılı olarak kaydetmelidirler.

Ancak, UTC politikası, fiyat listelerinin, tekliflerinin veya fiyat önerilerinin rakiplerle değiş tokuş edilmesine izin vermez. Böyle davranışlar, rakipler arasında fiyata ilişkin bir anlaşma olmasa bile bir komplo olduğu izlenimini yaratabilir.

• Müşteri ya da Bölgelerin Paylaşılması

Rakipler arasında müşteri veya bölgelerin paylaşılması için anlaşma yapmak yine kendi başına kanunsuz olarak kabul edilir. Bu nedenle, bir rakiple herhangi bir müşteriye ya da müşteri kategorisine satış yapmak ya da yapmamak konusunda anlaşmaya varmayın ya da anlaşmaya çalışmayın. Yine bir rakiple, herhangi bir coğrafi bölgede satış yapmak ya da yapmamak konusunda anlaşmaya varmayın ya da anlaşmaya çalışmayın ve bir müşterinin işini bölüştürmek ya da paylaşmak için anlaşma yapmayın veya anlaşma yapmaya çalışmayın.

• Grup Boykotları ve Topluca Alışverişi Reddetmek

Bazı rakiplerin aralarında anlaşmaya vararak başka bir rakiple alışveriş yapmaması, bazı koşullar altında kendi başına kanunsuz sayılır. Özellikle de, eğer anlaşma yapan rakipler piyasada güçlü konumda ise veya boykot ettikleri rakibin etkin şekilde rekabet yapabilmesi için gereken tesis, tedarik veya piyasaya erişmesini engellerlerse, bu durum yasaya aykırıdır. Hukuk Bölümü tarafından önceden incelenip onaylanmadıkça, böyle bir etki yaratacak koşulları teklif etmeyin, göz önüne almayın veya kabul etmeyin.

• Ticaret Derneği Faaliyetleri

Bazı çalışanlar, zaman zaman çeşitli ticari ve mesleki dernek ve teşkilatlara katılırlar. Ticaret dernekleri, sektörü etkileyecek veya ürün güvenliğini arttıracak devlet düzenlemelerini, yasa önerilerini veya sağlık ve güvenlik kurallarını izlemek gibi meşru fonksiyonları gerçekleştirebilirler. Ancak, bu teşkilatlar uygunsuz şekilde kullanılacak olursa, rakiplerin nazik sayılan konuları tartışabilmeleri için bir fırsat ortamı sağlarlar. Bu nedenle, ticaret derneği toplantılarında veya müşterek sektör etkinliklerinde, mevcut ya da olası rakiplerle yapılan görüşmelerde tartışılan bilginin sadece grubun yasal görevini yerine getirmesi için gerekli bilgi olması çok önemlidir. İleride incelendiği takdirde yasaya aykırı bir anlaşmanın yapıldığı iddiasına yol açacak görüşmelerden kaçınım. Rekabet açısından nazik nitelik taşıyan konuların tartışıldığı bir toplantıda, tartışmaya şahsen katılmasanız da sırf bulunmuş olmanız bile, sizin ve UTC'nin kısıtlayıcı bir anlaşmaya katıldığının kanıtı olarak kullanılabilir.

Birinci olarak, UTC politikasına göre, UTC'nin veya bir çalışanın katıldığı herhangi bir ticaret derneğinin antitröst yasalara hakkında bilgi sağlayan bir hukuk müşaviri olmalıdır. Bu politikadan sapmak, Hukuk Bölümünün iznini gerektirir.

İkinci olarak, ticaret derneği üyeleri arasında ortak sektör konularının tartışıldığı toplantılar için aşağıdaki prosedürler izlenmelidir:

- Her toplantıdan önce toplantının gündemi üyelere gönderilmeli ve olanak varsa bu gündem, Hukuk Bölümü tarafından toplantının rekabet açısından nazik bir konuyu kapsayıp kapsamadığını değerlendirmek amacıyla incelenmelidir. Eğer gündemde uygunsuz konular varsa toplantıya katılmayınız. Bir toplantı öncesinde gündemin bu şekilde gönderilmesi pratik açıdan mümkün değilse, toplantıdan sonra gündemi Hukuk Bölümüne ileterek Hukuk Bölümünün dernek faaliyetlerinin kaydını tutmasına yardım ediniz. Ticaret derneği de her toplantının tutanağını hazırlamalı ve mümkünse, şirket temsilcisi bu tutanaqları aldıktan sonra Hukuk Bölümüne iletmelidir.
- Bir toplantıda rekabet açısından nazik bir konu tartışılacak olursa şirket temsilcisi derhal ve açıkça kendini ve şirketi bu tartışmadan hariç tutmalı, bu hususun toplantı tutanağına geçirilmesini istemeli, bundan sonra da derhal toplantıdan ayrılarak hemen Hukuk Bölümünü durumdan haberdar etmelidir.
- Daha da önemlisi, hiçbir şirket temsilcisi, resmi veya gayri resmi düzeyde olursa olsun, fiyatlar, kâr marjları, satış koşul ve hükümleri, üretim hacmi, araştırma ve geliştirme projeleri, müşteriler veya piyasalar hakkında hiçbir anlaşma veya anlayışa varmayacaktır. Buna ek olarak, herhangi bir şirketin fiyat veya maliyeti, pazarlama,

üretim veya araştırma planları veya yakın geçmişteki satışları veya mal gönderi istatistikleri hakkında hiçbir bilgi değiş tokuş edilemez. Sektöre ait genel istatistikleri derlemek amacıyla bir ticaret derneğine tarihi verilerin sağlanmasına izin verilebilir, ancak rakiplere açıklanan bu tür bilgi isimsiz ve grup bilgisi olarak derlenmiş olmalıdır. Ticaret dernekleri ile herhangi bir bilgi paylaşımından önce verinin paylaşılması konusunda Hukuk Bölümünün görüşü ve onayı alınmalıdır.

- Herhangi bir ticaret derneğinde üye olmak, önceden ilgili iş birimi ve Hukuk Bölümü tarafından onaylanmalı ve hem yukarıda belirlenen kurallara, hem de iş birimi tarafından tespit edilen ticaret derneklerine ilişkin kurallara uymalıdır.

Rakiplerle temasta bulunmak, en ciddi ve duyarlı anti-tröst endişesidir ve bu tür teması ortaya çıkaran durumlara özen gösterilmelidir. Rakiplerle uygun şekilde iletişim yapmak veya ticaret derneklerine katılmak konularında sorularınız varsa Hukuk Bölümünü arayınız.

Müşterilerle İlişkiler

Müşterilerle ilişkilerimizde önemli anti-tröst endişeleri yaratabilecek bazı faaliyetler şöyledir: maliyetten düşük fiyatla satış yapmak, fiyatta ayırım yapmak, bir rakibin ürün veya hizmetlerini kötülemek, bir ürün veya hizmetin satışını başka bir ürün veya hizmetin satışına koşul olarak bağlamak, münhasır alışveriş yapmak, müşterilerin ürünleri tekrardan satmalarını kısıtlayacak koşullar koymak veya meşru bir neden olmadan bir müşteriyle alakayı kesmek. Sözü geçen bu uygulamaların birkaçı, şirketin piyasadaki konumu önemli düzeyde ise veya şirket piyasada hakim durumda ise, antitröst açısından özellikle incelemeye yol açabilir. Broşürün bu bölümü, bu tür uygulamaları genel olarak anlatır ve harekete geçmeden önce Hukuk Bölümü ile görüşmenin önemli olduğu durumları belirler.

Maliyetten Düşük Fiyat

Bazı durumlarda anti-tröst yasalara, şirketlerin ürün ve hizmetlerini, ortalama değişir maliyet gibi uygun maliyet ölçeğinden yüksek bir fiyatla satmasını gerektirir. Bunun nedeni, maliyetten düşük fiyatların küçük rakip şirketleri piyasadan çıkartması ve daha sonra da maliyetten düşük fiyatla satış yapan şirketin fiyatlarını artırıp zararını ve kaybettiği kârını tekrar kazanması olasılığıdır. Bu konuya değinen anti-tröst kuralları çok karmaşık olup, fiyatlarımızın maliyetten düşükmüş gibi görünebileceği durumlarda Hukuk Bölümüne başvurulmalıdır.

Fiyatta Ayırım Yapılması

Anti-tröst yasaları ya da yönetmelikler açısından endişe yaratabilecek diğer bir uygulama da rekabeti etkileyecek şekilde müşteriler arasında fiyat, promosyon alacakları veya hizmetlerde ayırım yapmaktır. Bazı koşullar altında mahkeme, değişik müşterilere satılan bir ürünün teşvik, indirim ve diğer hizmetleri çıkarttıktan sonraki “net” fiyatına bakabilir. Buna karşın, piyasada rekabet edebilmek için veya iş faaliyetlerinin değişik maliyetini yansıtmak için değişik fiyatlar gerekirse, yasa bunları destekler. Ayırımı fiyat yasası çok karmaşık olduğundan, herhangi bir ürün fiyatımızın ayırımı nitelikte olduğu ve rakipler veya alıcılar arasında rekabete zarar verebileceği düşünülebilirse Hukuk Bölümünden fikir alınmalıdır.

Kötülemek

Kendi ürün ve hizmetlerimizi rakiplerimizinkilerle karşılaştırabiliriz. Ancak, müşterilerimizle günlük pazarlama temaslarımızda rakiplerimizin ürün ve hizmetlerine ilişkin temelsiz sözler söylemekten veya karşılaştırmalar yapmaktan kaçınmalıyız. Yasa, müşterilere bir rakibin ürün ve hizmetlerinin olumsuz özelliklerini açıklamaya izin verir, ama bu ifadelerin aldatıcı olmaması ve o satış durumuna uygun olması gerekir.

Bir Malın Başka Bir Malla Bağlantılı Olarak Satılması

Bu tür bağlantılı satışlarda satıcı, alıcının arzuladığı ürün (ya da hizmeti) alıcının istemediği ikinci bir ürün (ya da hizmet) ile birlikte satın almasını şart koşar. Eğer satıcı, ürün bakımından piyasada hakim konumda ise ve diğer ürün için piyasada rekabet açısından olumsuz etki yaratacak bir duruma sahipse, satıcının yasaya aykırı bir bağlantılı satış iddiası ile suçlanması riski mevcuttur. Bir müşteriye bu tür bir satış teklifini yapmadan önce Hukuk Bölümünden fikir almanız önerilir.

Münhasır Ticaret Anlaşmaları

Bir alıcının herhangi bir ürün veya hizmet için gereken tüm ihtiyaçlarını bir tedarikçiden satın almak için yaptığı kontratlar, münhasır ticaret anlaşmalarına dahildir. Bu tür anlaşmalar, örneğin anlaşma makul bir süre için geçerliyse ve alıcının satın alma fiyatını dengelemek ya da mal ve hizmetlerin mevcudiyetini garantilemek suretiyle kendine yarar sağlarsa rekabet için iyi olabilir. Bu tür anlaşmalar önceden Hukuk Bölümü ile görüşülerek onaylanmalıdır, çünkü bazı koşullar altında bunlar rakiplerin piyasadaki fırsatlarını haksız bir şekilde azaltabilir.

Ürün Alıp Tekrardan Satan Müşterilerle İlişkiler

Ürünlerimizin tekrardan satışı için distribütörlerle fiyat anlaşması yapmayız. Tekrardan satış fiyatları önerilebilir, fakat böyle önerilerde bulunmadan önce Hukuk Bölümünden fikir danışmalısınız. Hukuk Bölümünün önceden onayı alınmadan müşterileri, onların sadece tarafımızdan belirlenen pazar, bölge veya müşterilere satış yapacağı anlayışı ile seçmeyiniz.

Ürünlerimizin hem bağımsız, hem de şirketin sahibi olduğu distribütör kanalları yoluyla dağıtımı, antitröst açısından endişe yaratabilir, çünkü böyle durumlarda şirket aynı zamanda tedarikçi ve rakip rolü oynuyor demektir. Yasalar, şirketin sahibi olduğu distribütörlerle bağımsız distribütörlere fiyat açısından eşit muamele yapmasını zorunlu kılmaz; ancak bağımsız distribütörler çoğu zaman kendilerine eşit koşullar tanınmadığını düşünerek şikayet ederler. Çifte distribütör düzenleri karmaşık olup, böyle herhangi bir düzen kurmadan önce Hukuk Bölümü ile görüşmelisiniz. Ayrıca, şirketin sahibi olduğu distribütörler, bağımsız distribütörlerle rekabet ettiğinden bunların aralarında fiyat anlaşması olamaz.

Müşteriyle İlişkinin Kesilmesi

Bir müşteriyle ilişkinin kesilmesi, meşru iş nedenlerine dayanmalı ve bu nedenler eksiksiz olarak belgelenmelidir. İlişki kesilmeden önce Hukuk Bölümünden fikir alınmalıdır. Bizim ürün veya hizmetlerimizle rekabet eden ürün ya da hizmetleri sunmaya karar veren müşterilerle ilişkimizi kesmek para cezası ile sonuçlanabilir. Bazı koşullar altında, piyasadaki ömrü bu ürünlere bağlı olan bir müşteriyle ilişkiyi “kapatmak” yasaya aykırı olabileceği gibi, eğer müşteriyle ilişkinin sona erdirilmesi, bizim bir iş birimimizle rekabet eden bu müşterinin iş faaliyetlerini bizim yüklenebilmemizi sağlamak amacıyla tasarlanmışsa yine yasaya aykırıdır.

Tedarikçilerle İlişkiler

Rakip ve müşterilerimizle ilişkilerimizde geçerli olan anti-tröst ilkelerinin çoğu, tedarikçilerle olan ilişkilerimiz için de geçerlidir, özellikle de eğer şirket piyasada önemli veya hakim bir konumda ise. Bağlantılı satışlar, fiyatta ayırmacılık, müşteriyle ilişkinin kesilmesi ve münhasır alışverişler bunlara dahildir. Tedarikçilerle olan ilişkilerinizde böyle davranışlara girişmeden önce Hukuk Bölümünden fikir danışmalısınız.

Karşılıklı Satış

Karşılıklı satış, bir tedarikçinin ürün veya hizmetlerini, o tedarikçinin de bizim ürün ve hizmetlerimizi satın almasını koşul tutarak satın almak demektir. Belirli bir piyasada satın alma gücü büyük olan bir şirket, bu satın alma gücünü kullanarak tedarikçileri kendi ürün ve hizmetlerini satın almaya zorlamaktan kaçınmalıdır. Bazı durumlarda böyle bir piyasa gücümüz olmasa ve yasal olarak karşılıklı satış anlaşması yapmak mümkün olsa bile, genelde politikamız bunu yapmamaktır. Bu politikaya istisna oluşturabilecek durumlar için önceden Hukuk Bölümünden izin alınmalıdır.

Ayrımcı Fiyat Elde Etmek

Bazı koşullar altında anti-tröst yasaları, alıcının bilerek satıcıyı ayrımcı bir fiyat vermeye ikna etmesini yasaklar. Ayrımcı fiyata ilişkin konuların karmaşık olması nedeniyle bu tür konular incelenmek için Hukuk Bölümünün dikkatine sunulmalıdır.

Tedarikçilerin Çifte Roller

Genelde bir firmanın, herhangi bir işlem kapsamında bizim için tedarikçi olabileceğini, ama başka bir işlem çerçevesinde de rakibimiz olabileceğini bilmelisiniz. Eğer herhangi bir tedarikçi bizim rakibimiz ya da olası rakibimiz ise, bu tedarikçiye rakiplere verilmesi uygun olmayan bilgileri vermeyin, veya rekabet ürününe ilişkin olarak fiyat ya da satış koşulları hakkında anlaşmaya varmayınız. Aynı zamanda rakibimiz olan bir tedarikçiye rekabet bilgisinin verilmesini önleyecek kuralları geliştirmek üzere Hukuk Bölümü ile görüşünüz..

Yanlış Yorumlanabilen Belirsiz İfadelerden Kaçın

Anti-tröst davaları, çoğu kez niyet ve güdüye ilişkin kişisel konulara odaklanır. Davacı avukatları çoğu zaman, tahrik edici ya da belirsiz nitelikteki ifadeleri bulup, bunları, anlamlarını açığa vuran cümlelerden çıkartarak rekabete karşı bir niyetin veya davranışın belirtisi olarak yanlış bir şekilde nitelendirmeye çalışırlar. Yanlış yorumlanabilecek bazı ifadelerin örnekleri aşağıda verilmiştir.

Piyasadaki Konum Hakkında:

“Şirket olarak planımız, piyasada hakimiyet kurmaktır.”

Kayıt: Bir düzenleyici makam yetkilisi ya da davacı, “planımız, piyasada hakimiyet kurmaktır” ifadesini piyasayı tekele almak gibi yasaya aykırı bir çabanın kanıtı olarak yanlış yorumlayabilir.

Rakipleriniz Hakkında:

“Onları üzüm gibi ezmeliyiz.”

Kayıt: Bir düzenleyici makam yetkilisi ya da davacı, “ezmek,” “önünü kesmek,” “mahvetmek” ve buna benzer terimleri, ürün veya hizmetlerin değeri bazında agresif ve yasal bir rekabet değil de, yırtıcı nitelikte ya da başkalarını dışlamaya yönelik bir planın itirafı olarak yanlış yorumlayabilir.

Fiyat Saptama Konusunda:

“Endüstride fiyatların artacağına ilişkin fikir birliği var gibi görünmekte.”

Kayıt: Bir düzenleyici makam yetkilisi ya da davacı, piyasa olaylarına ve güçlerine dayanan bu meşru gözlemi, rakiplerin fiyat arttırmak için anlaşma yaptığının itirafı gibi yanlış şekilde nitelendirilebilir.

Değişik Bölgelerdeki Rakipler Hakkında:

“Onlar kendi piyasalarında kalsınlar; bu bizim bölgemiz.”

Kayıt: Bir düzenleyici makam yetkilisi ya da davacı, “onların piyasası” ve “bizim bölgemiz” gibi deyimleri rakiplerin piyasayı bölüşmek için danışıklı dövüş yaptığı şeklinde yanlış yorumlayabilir.

Kendi Belgeleriniz Hakkında:

“Lütfen okuduktan sonra imha ediniz.”

Kaygı: Bir düzenleyici makam yetkilisi ya da davacı, bu deyimini ya da bunun benzerlerini, belgede uygunsuz bilgilerin bulunduğunu göstermek veya yasaya aykırı davranış izlenimini akla getirmek üzere yanlış yorumlayabilir.

Özet:

Hem yazılarınızda, hem de konuşmalarınızda –şaka olarak söylenmiş olsa bile – yanlış yorumlanabilecek ifadelerden kaçının. (Elektronik müsveddeler de dahil) eski mektup veya not müsveddeleri, elle yazılmış notlar, telefon mesajları, e-posta, kişisel günlükler, takvimli defterler ve takvimler de dahil tüm belgeler, bir davanın keşif sürecinde celp edilebilir. Buna ek olarak, belgelerin önerilen bir şirket alımı ya da ortak yatırım için anti-tröst incelemesi amacıyla hükümete teslim edilmesi gerekebilir. Yazarken ve konuşurken anti-tröst ilkelerini akılda bulundurmanız ve her zaman yazdıklarınızın veya söylediklerinizin doğru olmasına dikkat etmeniz son derece önemlidir. Ayrıca, üçüncü bir şahsın bizim namımıza ya da yararımıza bir belge hazırlaması istendiği durumlarda da bu belgeler antitröst ilkeleri göz önünde bulundurularak hazırlanmalı ve bu belgelerin bir antitröst soruşturmasında celp edilebileceği unutulmamalıdır.

Soruşturma, Arama ve El Koyma

Bir devlet soruşturması sırasında (bazen önceden bildirilmeden) devlet yetkilileri belge ele geçirmek için iş yerlerimizi kontrol etmeye gelebilirler. İş yerinde böyle bir kontrol yapılması çok ciddi bir durum olmakla beraber, gereksiz şekilde korku ve telaşa neden olmamalıdır. Böyle bir kontrol, UTC'nin yasaları ihlal ettiği anlamına gelmez. Uygun kurallar izlendiği sürece, bu kontrol iş yerinde ancak asgari düzeyde bir aksamaya sebep olabilir. Bununla beraber, iş yerinde böyle bir kontrolün dikkatle ve uygun şekilde yürütülmesi büyük önem taşır. Bir devlet yetkilisi sizden bilgi isterse ya da arama talebinde bulunursa, derhal Hukuk Bölümüne haber vermelisiniz. Denetçilerle herhangi bir konuyu görüşmeden önce bir avukatın hazır bulunmasını sağlamak için büyük çaba göstermelisiniz. Ayrıca, devlet temsilcilerinin hangi belgeleri incelediğini ve/veya kopyaladığını dikkatle takip etmelisiniz.

Hukuk Bölümünün Rolü

Zaman zaman kendi görev sorumluluklarınızı yerine getirirken anti-tröst konularının ortaya çıktığı davranış veya durumlarla karşılaşabilirsiniz. Anti-tröst konularıyla ilgili bir durumla karşılaşırsanız—ya da durumun anti-tröst konularını ilgilendirip ilgilendirmediğinden emin değilseniz—bu davranışı ya da konuşmayı amirinizle ve Hukuk Bölümü ile görüşene kadar devam ettirmeyin.

United Technologies Corporation
United Technologies Building
Hartford, CT 06101